

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

15 mei 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vacature voor de functie van directeur Dienst Beroepsopleiding Onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de omzendbrief met betrekking tot de hertekening van het onderwijslandschap in het secundair onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Julien Librecht tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de adviesinbreng in het onderwijsbeleid en de vertegenwoordiging van praktijkmensen in de adviesraden in het bijzonder

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de afbouw van de CODO's in het buitengewoon onderwijs en de werking van de 'auti-
klassen'

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 15 mei 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer André Van Nieuwkerke

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.37 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vacature voor de functie van directeur Dienst Beroepsopleiding Onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanleenhove tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de vacature voor de functie van directeur Dienst Beroepsopleiding Onderwijs.

De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, via Schooldirect werd de vacature bekendgemaakt voor de functie van directeur bij de Dienst Beroepsopleiding van het departement Onderwijs. Deze functie zou via detachering worden toegewezen met ingang van 1 september 2003. De kandidaturen werden ingewacht tegen uiterlijk vandaag 15 mei 2003.

Volgens de oproep zou de kandidaat leidinggevende ervaring moeten hebben als directeur van een school die tegelijkertijd afdelingen TSO, BSO en DBSO herbergt. Door deze voorwaarde van directie-ervaring in een school met die drie onderwijsvormen wordt het aantal mogelijke kandidaten gevoelig verminderd. Er zijn niet zoveel scholen waar die drie onderwijsvormen tegelijkertijd worden aangeboden, laat staan dat er een directeur van zo'n school te vinden is die zijn kandidatuur wenst in te dienen om tot 2010 te worden gedetacheerd. De mogelijkheden om een kandidatuur in te dienen zijn dus erg beperkt.

Wat nog meer bevreemdt, is dat zelfs de waarnemend directeur, die is aangetreden na de pensionering van mevrouw Van Coillie, niet in aanmerking komt, ook al is hij al jaren degene die het project modularisering opvolgt, de nodige expertise heeft en goed voor continuïteit zou kunnen zorgen. Hij voldoet namelijk niet aan de gestelde voorwaarden.

Het project zelf zou naar verluidt ook ten einde lopen in het schooljaar 2006-2007. De functie zou volgens de vacature echter bestaan tot 2010. Oorspronkelijk zal het wel de bedoeling zijn geweest de dienst opnieuw in het departement Onderwijs te integreren, en niet meer als afzonderlijke dienst met een eigen directeur te laten bestaan, en dit vanaf 1 januari 2003, de datum waarop de vroegere directeur met pensioen is gegaan.

Mevrouw de minister, wat heeft u ertoe aangezet af te wijken van uw oorspronkelijke bedoeling de DBO vanaf 1 januari jongstleden opnieuw in het departement Onderwijs te integreren ? Is het correct dat het project DBO na het schooljaar 2006-2007 ophoudt te bestaan als afzonderlijke dienst ? Waarom is dat zo, en waarom kan het niet worden voortgezet ? Is het gebonden aan een vastgelegde periode ? Indien dit zo is, waarom wordt de nieuwe directeur dan aangesteld tot 2010 ? Dat is vreemd, maar er zal wellicht wel een verklaring voor zijn.

Is de interpretatie juist dat de kandidaten directie-ervaring moeten hebben in een school met zowel TSO-, BSO- als DBSO-afdelingen ? Indien dat zo is, vindt u dat dan geen onnodige beperking van het aantal mogelijke kandidaten ? Vandaag moesten de kandidaturen zijn ingediend. We zullen dus weldra ook zien dat het er niet veel zijn.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de DBO blijft geïntegreerd in het departement Onderwijs. Dat staat los van de selectie van een nieuwe directeur. Bij de invoering van het beter bestuurlijk beleid, oorspronkelijk gepland op 1 januari 2003, maar nu verschoven naar 1 januari 2004, zullen er waarschijnlijk aanpassingen van de organisatiestructuur van het departement moeten gebeuren om de DBO optimaal te kunnen integreren.

Als wordt gesproken over het schooljaar 2006-2007, verwijst dit naar het einde van het experiment modularisering in het secundair onderwijs. Dat is geen nieuw gegeven, het was van meet af aan zo vastgelegd.

De taken en de opdrachten van de DBO zijn ruimer dan het mee uitbouwen, begeleiden en opvolgen van dit experiment. Na 2006-2007 zal de DBO dus die andere taken en opdrachten moeten voortzetten. Op dit ogenblik is nog niet uitgemaakt wat er verder met het modulaire experiment gebeurt. Daarvoor wacht ik de resultaten van het wetenschappelijke begeleidings- en evaluatieonderzoek af. Er zouden immers ook nog taken voor de DBO kunnen uit voortvloeiën. Daarnaast zal de DBO nieuwe initiatieven moeten ontwikkelen. Kortom, ook na het schooljaar 2006-2007 blijft de DBO bestaan. Bijgevolg moet er ook nog een directeur voor de dienst zijn.

De DBO houdt zich bezig met alle vormen van beroepsopleiding in het onderwijs. De directeur van de dienst moet dan ook vertrouwd zijn met de verschillende aspecten van dergelijke opleidingen op het vlak van onderwijsorganisatie, pedagogiek en didactiek, personeelsaangelegenheden, materiële uitrusting en infrastructuur.

Daarenboven wil ik bijzondere aandacht besteden aan het deeltijds onderwijs en de deeltijdse vorming. De vraag naar extra aandacht en bijkomende inspanningen voor de leerlingen uit deze onderwijsvormen is zowel in deze commissie als in het parlement al herhaaldelijk aan de orde geweest. De directeur van de DBO moet dan ook met die onderwijsvormen ervaring hebben.

Dat verklaart mijn standpunt dat de toekomstige directeur directie-ervaring moet hebben in zowel TSO, BSO als DBSO. Nergens is in de oproep echter vermeld dat de ervaring in een school met tegelijk TSO-, BSO- en DBSO-afdelingen moet zijn opgedaan. Iemand kan bijvoorbeeld directie-ervaring hebben opgedaan in een school met BSO en DBSO, en later of eerder in zijn loopbaan ervaring

hebben opgedaan in bijvoorbeeld een TSO-school of een andere combinatie. De ervaring hoeft dus niet op hetzelfde moment in die verschillende onderwijsvormen te zijn opgedaan.

Ik ben het dus niet met u eens dat dit een onnodige beperking betekent. Het is volgens mij een noodzakelijke voorwaarde voor een goede en kwaliteitsvolle invulling van de functie. De manier van werken, zowel wat betreft de plaats van de DBO in het departement als de aanduiding van de directie, kan het best worden vergeleken met die bij de DVO. Ook daar gaan we zo te werk, met enerzijds een integratie in het departement, maar tegelijk ook een detachering waarvoor aan bepaalde voorwaarden moet zijn voldaan.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik blijf echter met vragen zitten. Het mandaat van de nieuwe directeur loopt ten einde in 2010, terwijl er, naar u zegt, na het schooljaar 2006-2007 nog belangrijke dingen te doen zullen zijn, misschien zelfs nieuwe experimenten. Ik neem aan dat u op die nieuwe dingen geen jaartal kunt plakken. Waarom blijft het directeursschap dan precies tot 2010 beperkt ?

Ik begrijp dat u geen directeur kunt benoemen als u al weet dat de dienst volledig zal worden geïntegreerd in het departement Onderwijs zonder afzonderlijke directeur. Maar waarom hebt u dan 2010 gekozen, en niet een andere datum ?

U zei dat de vereiste ervaring niet moet zijn opgedaan in een school met tegelijkertijd TSO-, BSO- en DBSO-afdelingen. Er zullen echter nog altijd weinig kandidaten zijn die ervaring als directie hebben opgedaan in de drie onderwijsvormen. Kunt u nu reeds zeggen hoeveel kandidaturen er zijn ingediend ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Het is de postdatum die telt. Ik weet dus niet hoeveel er binnen zijn.

De datum 2010 is een keuze : het had ook vroeger of later kunnen zijn. In geval van detachering bepalen we hoe dan ook een datum. De bedoeling van een detachering is immers dat de betrokkene nog kan terugkeren naar het veldwerk. Er is echter ook een verlenging mogelijk. Dit gebeurt ook vaak.

Vanderpoorten

Heel wat mensen willen op een bepaald moment terug expertise opdoen in de praktijk. Dat hebben we in de cel Cultuur al meegemaakt. Enkele mensen die nog konden blijven, verkozen om terug te keren naar het onderwijs, om voeling te houden met de praktijk. Dat is ook hier weer mogelijk. Dit is onze keuze. Het kan ook anders, maar in dit geval vonden wij dit de beste keuze.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Ik vind het toch jammer, mevrouw de minister, dat de huidige waarnemend directeur door uw voorwaarden helemaal niet in aanmerking komt. Mocht het om een ambtenaar gaan die slecht presteert, dan zou ik u gelijk geven, maar dat is absoluut niet het geval. Het gaat om een directeur die de dienst sinds 1 januari op perfecte wijze leidt en over de nodige ervaring beschikt. U alludeerde daar zelf op.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de omzendbrief met betrekking tot de hertekening van het onderwijslandschap in het secundair onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de omzendbrief met betrekking tot de hertekening van het onderwijslandschap in het secundair onderwijs.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, collega's, de hertekening van het onderwijslandschap, zowel in het basis- als in het secundair onderwijs, heeft de afgelopen maanden voor heel wat commotie gezorgd. Er werden al vragen over gesteld, waarbij de aandacht o.m. gaat naar de reductie van 36 naar 32 uur in het kunstsecundair onderwijs. Vooral praktijkvakken moeten sneuvelen.

We hebben het in onze gesprekken en bij overleg niet zo vaak over het KSO. Deze vorm van onderwijs bestaat nog niet eens 50 jaar en is niet echt

kwantitatief uitgebouwd. Er zijn niet eens tien homogene KSO-scholen, en een dertigtal andere waar naast TSO, BSO ook KSO wordt ingericht. Dat neemt niet weg dat ook daar met veel aandacht naar de hervormingsplannen wordt gekeken. Onder meer met betrekking tot die reductie heerst heel wat onrust.

Mevrouw de minister, de opdracht van het KSO lijkt me meervoudig : naast een specifiek artistieke begeleiding en opleiding biedt het een algemene vorming. Om de reductie van 36 naar 32 uur te bekomen wilt u de leerstof en de leerplannen uitvlooien en enkele vakken integreren. Ik begrijp dat u vindt dat niet aan de basisopleiding mag worden geraakt.

Heel wat jongeren ervaren een gevoel van welbehagen en welzijn in dat KSO. Vaak was het voor hen geen evidente keuze, zeker niet tegenover de ouders, ofwel is het een 'tweedehandskeuze' nadat ze een andere richting hebben geprobeerd. Als ze de keuze eenmaal gemaakt hebben, vinden zij, door persoonlijke begeleiding, hun draai. Ze krijgen een unieke combinatie van eigentijdse en traditionele technieken aangereikt. Dat leidt tot veel plezier en voldoening.

Komt deze kwaliteit door de reductie niet in het gedrang ? U zult mij waarschijnlijk antwoorden dat u de 4 uren die overal vrijkomen in één doos zult stoppen en aan zorgbeleid in alle onderwijsvormen zult besteden. Het KSO heeft het gevoel dat het slachtoffer zal worden van deze regeling. Het vreest voor een gebrek aan tijd om aan persoonlijke coaching te doen.

Uw visietekst over de hertekening en uw beleidsbrief voor 2002-2003 scheppen in het KSO onzekerheid over de taakverdeling en het eigen profiel tegenover het DKO. U hebt het onder meer over het stimuleren van kansarme leerlingen. Dat is evident, daarin deel ik uw mening. Ze voelen zich echter verwaarloosd omdat ze ook in Onderwijsdecreet XI een bijzondere opdracht kregen : het project voor jonge musici. Ze voelen zich onder druk gezet. Het zou goed zijn dat u de plaats van het KSO nog eens uitdrukkelijk omschrijft, zowel ten aanzien van het DKO als ten aanzien van heel het SO.

Dat brengt me bij het laatste element van mijn vraagstelling, namelijk de reductie van studierichtingen in de tweede en derde graad. Het KSO werd in het verleden al geconfronteerd met reducties in de tweede en derde graad. U wilt het gemeenschappelijke studiegedeelte verlengen en de speci-

Martens

fieke keuze uitstellen. U weet nochtans dat veel jongeren al heel snel willen en kunnen kiezen. Dat hebben we in het verleden al aangetoond. Een uitgestelde keuze leidt vaak tot demotivatie. We kunnen beter meer speelruimte geven aan de scholen, want zij kunnen in functie van de mogelijkheden van de leerlingen de juiste kansen, het juiste traject en ritme aanbieden. Het KSO heeft al een aantal reducties meegemaakt. De evaluatie daarvan is nog niet gebeurd. Zou het niet logisch zijn om de impact daarvan eerst te onderzoeken ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de reductie van 36 naar 32 uur is nog volop in bespreking. Ik heb dat enkele weken geleden al gezegd. Er zijn nog tal van randvoorwaarden die onder de loep genomen moeten worden en waarvoor tijd en verder overleg wenselijk is. Dat overleg gebeurt in eerste instantie met de koepels, met de afgevaardigden van directieverenigingen en de sociale partners. De mensen zijn bang voor een lineaire doorvoering. Dat is echter niet de bedoeling. Ik zou willen dat u ook de kansen ziet die dit biedt.

Een cruciale voorwaarde binnen de denkoefening is uiteraard dat de basisvorming er geenszins mag bij inboeten. Een duidelijkere profilering van het specifieke gedeelte van de opleiding zal de aansluiting naar hoger onderwijs en arbeidsmarkt verder moeten optimaliseren. De filosofie over heel de reductie van 36 naar 32 uur is er één van maatwerk binnen een vork gaande van 36 naar 32 uur. De keuze voor het precieze aantal uren gebeurt door de school zelf op basis van de inschatting van de noden en behoeften. Binnen het nu gehanteerde denkspoor is dus afgestapt van een lineaire reductie over alle onderwijsvormen en/of studierichtingen heen. Indien die idee wordt gehandhaafd, zal het dus niet noodzakelijk zo zijn dat het KSO naar 32 uur moet gaan : dat zal een beslissing zijn van de school zelf.

Het deeltijds kunstonderwijs stimuleert een bewuste kunstbeleving en -beoefening, zowel bij jongeren als bij volwassenen. Voor jongeren die door hun sociale context minder gestimuleerd worden om culturele en artistieke ervaringen op te doen, is de drempel naar de academie vrij hoog. Uit gesprekken met directies en leerkrachten heb ik ervaren dat de leerlingenpopulatie van de academies nog vrij homogeen is. Er zijn bijvoorbeeld weinig

leerlingen met een niet-westerse culturele achtergrond in het deeltijds kunstonderwijs.

Om die jongeren te stimuleren om toch de stap te zetten naar actieve kunstbeoefening, zijn er tijdelijke projecten kunstinitiatie opgestart. Er lopen momenteel 29 projecten, waarbij basisscholen, secundaire scholen, academies voor deeltijds kunstonderwijs en culturele organisaties samenwerken. In een eerste fase is het belangrijk dat jongeren artistieke en creatieve ervaringen opdoen en daarin hun eigenheid kunnen vinden. Een tweede stap kan dan de inschrijving in de academie zijn.

Het deeltijds kunstonderwijs bevindt zich op het raakvlak tussen cultuur en onderwijs. Vanuit die positie kan het een sleutelfunctie invullen op het gebied van vorming in kunstexpressie en cultuurbeoefening. Toch is het belangrijk dat de academies ook informatie en deskundigheid uitwisselen met andere actoren in het culturele en educatieve veld. Die samenwerking tussen verschillende partners is dan ook uitdrukkelijk in de projectvoorwaarden ingeschreven. De leerlingen die in een project kunstinitiatie gestapt zijn, komen uiteraard in contact met het deeltijds kunstonderwijs, maar er is duidelijk ook een verbinding naar kunst en cultuur in het algemeen.

Binnen het actuele onderwijsbeleid is het geenszins de bedoeling kunst en cultuur en de centrale plaats die de kunstgerichte opleidingen daarbij innemen, te veronachtzamen. Vanuit deze visie onderzoeken mijn medewerkers een mogelijke hertekening van het kunstsecundair onderwijs. Het is echter wel de bedoeling dat er aan het kunstonderwijs meer dan ooit identiteit en ruimte wordt gegeven. Binnen die ruimte moet er ook aandacht kunnen uitgaan naar verdieping en specialisatie voor leerlingen met een bredere interesse voor cultuur.

Het is duidelijk dat dit geen nattevingerwerk mag zijn, en daarom werd er een wetenschappelijke onderzoeksopdracht uitgeschreven, die in verdere beleidsvoorbereidingen en -voorstellen zal worden uitgewerkt. Het wetenschappelijk onderzoek is van start gegaan in januari van dit jaar en zal halfweg 2004 afgerond worden. Als minister van Onderwijs verwacht ik dat de gegevens die nodig zijn bij de beleidsvoorbereiding omtrent de opleidingenstructuur van het KSO door dit onderzoek aangeleverd kunnen worden. Het onderzoek naar de localisatie en identiteit van het KSO als onderwijsvorm moet immers gesitueerd worden tegen de achtergrond van de geplande hertekening van de gehele opleidingenstructuur, waarbij het niet denkbeeldig is dat op langere termijn de opdeling in onderwijsvormen

Vanderpoorten

zal worden doorbroken. Ter vervanging zal dan een nieuwe opleidingenstructuur ontwikkeld worden die uitgaat van de visie van levenslang en levensbreed leren.

Het is voorbarig te denken dat we hierbij zouden voorbijgaan aan de identiteit van kunstgerichte opleidingen – wel integendeel. Het is wel degelijk de bedoeling dat binnen deze hertekende structuur de kunstgeoriënteerde richtingen een duidelijker profiel en meer garanties krijgen. Daarvoor hoeft die aparte onderwijsvorm echter niet te blijven bestaan.

Ofschoon de artistieke dimensie in het secundair onderwijs geen specialisatie beoogt, is het juist de bedoeling van het lopende onderzoek ook prioritaire aandacht te schenken aan die leerlingen die reeds van kindsbeen af zeer duidelijke specifieke artistieke vaardigheden hebben ontwikkeld. Vanzelfsprekend hebben deze specifieke vaardigheden recht op verdere verdieping en specialisatie.

Een duidelijke evaluatie van de studieloopbaan en studiefinaliteit van de leerlingen secundair onderwijs, en specifiek van de leerlingen KSO, zal pas na het onderzoek geformuleerd kunnen worden. Op basis van een wetenschappelijke evaluatie zal dan een duidelijker referentiekader voor de toekomst van het opleidingsgebied kunst uitgetekend kunnen worden. Binnen het wetenschappelijk onderzoek werd in de eerste plaats ruimte gecreëerd om een forum te verlenen aan alle betrokkenen van de kunstgerichte opleidingen. Hun stemmen worden daarin gehoord en ze kunnen eveneens een bijdrage leveren tot een beter inzicht in de opleidingen zodat een fijnere afstelling op en aansluiting bij het kunstgericht hoger onderwijs en de arbeidsmarktperspectieven en -verwachtingen kan worden uitgetekend. Er is dus zeker geen tekort aan belangstelling voor kunst en cultuur maar wel een evolutie in twee richtingen : enerzijds de inbedding in alle studierichtingen en anderzijds een specialisatie mogelijk maken.

Het voorstel om over te gaan van 36 naar 32 uren, met de mogelijkheid de uren terug te gebruiken in de scholen, had onder meer tot doel een meer gestructureerd zorgbeleid in de scholen mogelijk te maken, maar ook om een meer gecoördineerd en begeleid cultuurbeleid mogelijk te maken. Dat zal echter afhangen van de keuze die de school maakt. Nu hebben de scholen er vaak te weinig tijd voor. Hier en daar zijn er wel leerkrachten die zich daar intensief mee bezighouden, maar het blijft altijd af-

hankelijk van die ene of die enkele leerkrachten die aanwezig zijn in de school. Dit zou eigenlijk niet mogen. Men heeft nood aan uren om daaraan te besteden, en dat heeft te maken met een her-schikking van uren.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik heb evenwel een paar bedenkingen. Ik meen uit uw antwoord te begrijpen dat u niet overhaast wenst te werken. Alleen al het feit dat u verwijst naar een wetenschappelijke studie die pas midden volgend jaar wordt afgerond, doet me dit vermoeden. Het lijkt me logisch dat we gedurende deze legislatuur terzake geen beslissingen meer mogen verwachten. Het zou eigenaardig zijn dat u zou vooruitlopen op wat uit die wetenschappelijke studie zou blijken.

Het is goed dat u de inspanning doet met de minister van Cultuur om de mogelijkheden van kunst en cultuur in het geheel van het onderwijs een plaats te geven. Ik ben ervan overtuigd dat een deel van het onbehagen dat wel eens leeft bij kinderen, te maken heeft met de eenzijdigheid van de 'taal' die wordt gehanteerd, namelijk de taal van de rationaliteit en de logica, gevoed door een bepaald concept van wetenschap. We gebruiken onvoldoende andere 'talen', namelijk de taal van het beeld, van de muziek of van de dans als exploratie van de werkelijkheid.

Het ontwikkelen van de intuïtie als een spoor naar het verdiepen van de kennis omtrent de werkelijkheid, moet in het onderwijs een bredere inbedding krijgen. Ik ben ervan overtuigd dat er plekken zijn waar men heel uitdrukkelijk deze bekwaamheid en deskundigheid kan verdiepen. Er moet een focuspunt zijn.

We zullen deze zaak met veel aandacht blijven volgen en hopen dat u probeert een ontwikkeling aan te houden die past in het ritme van het groeiend inzicht en van wat de scholen als verandering kunnen doormaken.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik wil nog even verduidelijken dat men gedurende deze legislatuur geen dwingende maatregelen meer moet verwachten. De gesprekken met koepels, scholen en vak-

Vanderpoorten

bonden over bijvoorbeeld de reductie van het aantal uren lopen wel verder in die richting.

Als we bijvoorbeeld een consensus bereiken over de vrijwillige manier om een en ander te reorganiseren, zal ik dit natuurlijk niet tegenhouden. De discussies zullen verder uitwijzen wat mogelijk is en wat niet.

De heer Luc Martens : Ik hoor u duidelijk zeggen : 'als er een consensus is'. Dan heb ik er geen probleem mee.

Minister Marleen Vanderpoorten : Er was wat argwaan vanuit de nijverheidstechnische richtingen, waar ik begrip voor heb. Ik heb ook interesse gemerkt voor het wedergebruik van de uren om de andere uitdagingen aan te gaan. De directies en de leerkrachten moeten laten weten wat volgens hen kan of moet. Er wordt bijvoorbeeld gedacht aan het herschrijven van een aantal leerplannen in een meer geïntegreerde vorm en aan een ontstopping van een en ander. Dat zijn positieve signalen, maar daarover zal ik u blijven brieven. Ik veronderstel dat ik wel genoeg vragen zal krijgen om u daarvan op de hoogte te houden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Julien Librecht tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de adviesinbreng in het onderwijsbeleid en de vertegenwoordiging van praktijkmensen in de adviesraden in het bijzonder

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Librecht tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de adviesinbreng in het onderwijsbeleid en de vertegenwoordiging van praktijkmensen in de adviesraden in het bijzonder.

De heer Librecht heeft het woord.

De heer Julien Librecht : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, de zijdelingse aanleiding voor deze vraag is enerzijds de open brief van diverse lerarenverenigingen inzake deze aangelegenheid, en anderzijds uw boek 'Een bank vooruit'.

Deze open brief, met als titel 'Leraren eisen een stem', verdient mijns inziens aandacht in het komende participatiedebat. Adviesraden zijn buitengewoon belangrijk, ook en vooral in dit departement. Ze vervullen mijns inziens zo'n beetje de rol van hoorzittingen in commissies. Net als wij allen hecht ik daar veel belang aan. Door de actieve werking van diverse professionele raden binnen het departement Onderwijs is er sprake van een grondig aanbrengen van onderzoek, denkwerk en overleg met betrekking tot actuele en toekomstige onderwijsmateries. We moeten het eerlijk toegeven : het werk van deze raden en denkgroepen resulteert in uitstekende nota's, rapporten, discussieteksten, visienota's, toekomstconcepten en dergelijke. Wie een beetje thuis is in deze commissie, kan daarvan getuigen. Al deze werkstukken en adviezen dragen ongetwijfeld in belangrijke mate bij tot de besluitvorming hier.

Mevrouw de minister, u erkent uiteraard de waarde van dergelijke raden, maar stelt tevens ook het veeleer bureaucratische gehalte van hun werking vast. In uw boek schrijft u : 'Adviesraden hoeven niet louter bevolkt te worden door 'professionele vertegenwoordigers. Om tot goede adviezen te komen, tellen adviesraden volgens mij het best genoeg mensen in hun rangen die het beleid in de dagdagelijkse praktijk moeten waarmaken. Mij lijkt het daarom beter om de raden steviger aan te vullen met leerkrachten en directies die zelf nog actief zijn in hun school en vanuit die achtergrond en ervaring in de raad zetelen, én met ouders en leerlingen.'

De doelgroep waarover het eigenlijk gaat, namelijk de praktijkmensen, voelen inderdaad aan dat de werkstukken in kwestie een uitgesproken intellectuele inhoud en een soms al te bureaucratische benadering hebben. Deze mensen menen terecht dat die stukken, niettegenstaande de ontegensprekelijke beschouwelijke aanleg van al dit denkwerk, de zorgvuldige aandacht die eraan wordt besteed en de verstandelijke overwegingen ervan, vaak te veel een benadering naar de letter en te weinig een benadering naar de geest ontplooiën.

Recent gaan er in onderwijsmiddens dan ook steeds meer stemmen op om bij de adviserende aanbreng van het beleid te worden betrokken. De voornoemde brief bevestigt dit. De betrokken verenigingen stellen dat heel wat van hun leden participanten zijn die, als ervaren leerkrachten, een adviserend mandaat zouden kunnen uitoefenen. Ze achten zich dan ook betrokken partij voor een formele consultatie en dringen aan op een daadwerkelijke beleidsaandacht terzake. Deze tendens

Librecht

moeten we aangrijpen. Een vanuit de basis opgebouwde dialoogparticipatie in de adviesraden lijkt ons immers een elementaire voorwaarde, en tevens een werkelijke verrijking voor degelijk voorbereidend decreetgevend werk.

Mevrouw de minister, kunt u een actueel overzicht geven van de relevante adviesraden die actief zijn binnen het departement Onderwijs? Is het mogelijk in dit overzicht de praktijkvertegenwoordiging te vermelden? Hebt u er weet van dat talrijke leerkrachtenverenigingen vragende partij zijn voor een vertegenwoordiging in de bestaande adviesraden? Hoe meent u – mee in het kader van uw uitspraken terzake – te kunnen voldoen aan deze terechte vragen en deze ervaren leerkrachten een adviserend mandaat te verlenen? Dat lijkt me een belangrijke zaak in het licht van de participatiedialoog die op gang zal komen. Die dialoog kan maar beter terdege worden voorbereid.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik heb een overzicht van de adviesraden overhandigd aan de commissiesecretaris, opdat hij dit zou ronddelen. Gezien de korte tijd waarover we beschikten, was het niet mogelijk voor mijn administratie om aan te geven welke praktijkmensen daar zoal in zetelen. Indien u meer informatie wilt, dan zult u die later kunnen krijgen.

Zeker het voorbije anderhalf jaar heb ik regelmatig contact gehad – zij het informeel – met de vertegenwoordigers van de directieverenigingen en de lerarenverenigingen. Deze mensen worden ongeveer om de 2 maanden uitgenodigd voor overleg. Naar aanleiding van het opnieuw samenstellen van de Vlaamse Onderwijsraad die door het op stapel staande participatiedecreet zal worden gerealiseerd, hebben een aantal van die verenigingen formeel te kennen gegeven dat zij daarin wensen te worden vertegenwoordigd. Zelfs als ze dit niet zelf hadden gevraagd, dan had ik het zelf voorgesteld. Ik vind het immers belangrijk dat ze erbij zijn, zoals ik al schreef.

Er bestaat niet zoiets als één lerarenvereniging : leraren zijn verenigd volgens hun vak, wat betekent dat er eigenlijk heel veel verenigingen zijn. Ik som de verenigingen op waarmee ik regelmatig contact heb : de Vereniging van Vlaamse Leerkrachten, de Belgische Vereniging Leraars Frans, de Vereniging

Leraren Aardrijkskunde, de Vereniging Leraren in de Economische Wetenschappen, de Vereniging Leraren Muzikale Opvoeding, de Vereniging Leraren Nederlands, de Vlaamse Vereniging Leraren Geschiedenis en Maatschappelijke Vorming, de Vereniging voor het Onderwijs in de Biologie, de Milieuleer en de Gezondheidseducatie, de Vereniging Islamleerkrachten Vlaanderen, het Europees Centrum voor Pluralisme in het Onderwijs, Post Factum, centrum voor onderzoek en animatie geschiedenis, de Federatie Basiseducatie en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie.

Tijdens de recentste vergadering die ik met die verenigingen had op mijn kabinet, op 30 april 2003, vernam ik dat er een nieuwe koepelvereniging zou worden opgericht voor alle leerkrachten, onder meer om de vertegenwoordiging van deze groep in de VLOR waar te nemen. Zij hebben immers ook gemerkt dat het ontwerp van participatiedecreet voorstelt de leerkrachten aan te duiden via coöptatie. Ze vinden dat niet de beste optie en willen voorkomen dat wordt gesteld dat er niet zoiets bestaat als één lerarenvereniging, en dus zullen ze zich verenigen in een koepel van lerarenverenigingen. Dat staat nu op stapel. Daar zijn ze zelf mee bezig. Uit dit alles blijkt duidelijk dat er ook bij hen een hele evolutie inzake participatiedenken gaande is.

In het ontwerp van participatiedecreet – dat reeds principieel is goedgekeurd door de Vlaamse regering en waarover met de syndicale organisaties werd onderhandeld – wordt bij de samenstelling van de Vlaamse Onderwijsraad bepaald dat leerkrachten en directies respectievelijk via coöptatie en rechtstreekse verkiezingen structureel kunnen zetelen in deze strategische adviesraad. De procedure van coöptatie en verkiezingen zal concreet gestalte krijgen via een uitvoeringsbesluit. De voornoemde verenigingen zullen via deze weg hun eventuele kandidaten naar voren kunnen schuiven.

Naast de leerkrachten en directies die via coöptatie en rechtstreekse verkiezingen in de VLOR terecht zullen komen, zetelen ook de vakorganisaties in deze adviesraad. Tijdens het voorbije overleg naar aanleiding van het participatiedecreet werd erop gewezen dat ook zij bij de invulling van hun afvaardiging – door u als professionele vertegenwoordigers omschreven – erover waken voldoende praktijkmensen op te nemen.

Dat is de stand van zaken. Ik sluit niet uit dat deze mensen dus zelf een vereniging van leraren zullen vormen, en dat ze, bijvoorbeeld via brieven aan de

Vanderpoorten

commissieleden, zullen vragen dat de leraren zouden worden afgevaardigd in plaats van ze te laten coöpteren door de reeds aangestelde VLOR-vertegenwoordigers. Dit is dus in volle evolutie.

Zoals daarnet gesteld, voer ik naast het formele overleg ook heel vaak informeel overleg met praktijkmensen. Dan heb ik het niet alleen over die directie- en lerarenverenigingen, maar ook over de anderen : de studenten, de ouderverenigingen enzovoort. Door het participatiedecreet zal een en ander dus meer structureel worden georganiseerd.

De voorzitter : De heer Librecht heeft het woord.

De heer Julien Librecht : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het doel van mijn vragen was louter informatie te verkrijgen. Die hebben we nu gekregen, en we zullen er nog krijgen. Ik onthoud het antwoord voor de bespreking over participatie.

U maakte gewag van een veeleer versnipperde benadering van die zaken in de diverse vakonderdelen van de leerkrachten. In de open brief die daarover is verstuurd door de VVL, is er sprake van een coördinator. Zulke zaken zouden mettertijd dus wel kunnen worden gecombineerd, en er zou een aanspreekpunt kunnen worden ingericht. Met versnippering komen we er immers niet.

Minister Marleen Vanderpoorten : Zoals gezegd, stellen ze nu zelf voor een koepelvereniging op te richten. Dat maakt het voor mij uiteraard gemakkelijker in gesprek te treden dan wanneer al de verschillende verenigingen afzonderlijk moeten worden gehoord. We zitten op dat vlak op de goede weg, ook qua werkwijze.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, als ik me niet vergis, worden een aantal van die lerarenverenigingen gesubsidieerd door het departement. Ik vermoed dat dit het geval is met de Europese Vereniging van Onderwijzend Personeel, de EVOP. Zo is er nog een beperkt aantal.

Kunt u ons een overzicht bezorgen van de gesubsidieerde verenigingen en de daarvoor gehanteerde criteria ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik meen dat de EVOP zowat de enige is, maar ik zal het laten bekijken, en u het antwoord bezorgen. Nu de vereni-

gingen als koepel zullen worden georganiseerd, zullen ze ook om ondersteuning vragen, en wordt er niet meer om afzonderlijke subsidies gevraagd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de afbouw van de CODO's in het buitengewoon onderwijs en de werking van de 'auti-klassen'

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Dijck tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de afbouw van de CODO's in het buitengewoon onderwijs en de werking van de 'auti-klassen'.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, vorige week hebben we deze problematiek al zijdelings aangeraakt. Er werd toen reeds verwezen naar deze vraag.

In het Gemeenschapsonderwijs zijn er in het verleden CODO's, toen nog gesco's, toegewezen aan projecten, zowel in het buitengewoon basisonderwijs als in het buitengewoon secundair onderwijs. In veel van die scholen is die kans aangegrepen om heel verdienstelijk werk te verrichten.

Zo zijn er in veel scholen ook zogenaamde auti-klassen ingericht, waar jonge autistische scholieren worden opgevangen in groepen op maat, met vijf tot zes leerlingen. Ondanks dat lage aantal is het belangrijk dat er behalve een leerkracht nog een extra kracht is om het project te ondersteunen. De kinderen hebben die extra steun nodig. De scholen die dat hebben gedaan, hebben zich in de problematiek gespecialiseerd en weten van heinde en ver autistische kinderen aan te trekken voor een gepaste opvang.

Naar ik heb vernomen, zou de steun voor deze CODO's worden afgebouwd. De vrees is dan ook ontstaan dat de werking van de auti-klassen erg zal worden bemoeilijkt, en dat de toekomst ervan zwaar zal worden gehypothekeerd. Wordt die steun inderdaad afgebouwd ? Kunnen de scholen in kwestie hun opgebouwde kennis en knowhow op een andere manier verzilveren ?

Van Dijck

In hoeveel scholen in Vlaanderen wordt expliciet met anti-classes gewerkt? Is de werking van die classes ooit door een inspectie of door andere instanties geëvalueerd? Zo ja, wat waren daarvan de resultaten? Klopt het dat u de steun aan de CODO's intrekt, zodat de werking van de anti-classes zwaar wordt gehypothekeerd? Op welke manier kunnen scholen alsnog de meerwaarde van de anti-classes blijven aanbieden?

De voorzitter : Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil me aansluiten bij de vragen van de heer Van Dijck. Zoals u weet ben ik erg begaan met de problematiek van autisme.

Bovendien ben ik via een VZW zelf nauw betrokken bij een onderwijsproject waarbij specifiek aangepast onderwijs wordt aangeboden voor autistische kinderen. Dit project kwam tot stand na de ondertekening van een convenant tussen deze VZW en De Bloesem, buitengewoon basisonderwijs van het gemeenschapsonderwijs.

In dat project is ook een CODO werkzaam. Neem die CODO daar weg, en het project stuikt in elkaar : dat kan ik vandaag beamen. Dit project levert zeer goede resultaten op. Het is bovendien uniek in Vlaanderen, maar het zou toch nog moeten worden uitgebreid. Sommige weken zijn er immers twee aanmeldingen, zodat er vandaag al een hele wachtlijst bestaat.

Mevrouw de minister, in het verleden heb ik hier al vragen gesteld over autisme. Op dat ogenblik ben ik wat uitgebreider ingegaan op de vraag wat autisme precies is, en ook over de noodzaak van aangepast onderwijs. Ik zal dat vandaag niet meer doen, want dan zou ik onnodig in herhaling vallen. Bovendien hebt u in uw vorige antwoorden duidelijk laten blijken dat u kennis heeft van wat autisme precies inhoudt.

Vandaag deel ik enigszins de bezorgdheid van de heer Van Dijck. Binnen het onderwijs zijn er inderdaad heel wat CODO's werkzaam. Die situeren zich voor het grootste deel in het buitengewoon onderwijs. De praktijk leert dat ze zich voornamelijk concentreren op het probleem van autisme. Indien ik het correct heb begrepen, zou het de bedoeling zijn die CODO's te regulariseren door ze onder te brengen in de totale pot van de zorg. Het zou aan de inrichtende macht toekomen om te beslissen wat daar dan mee gaat gebeuren.

Dat betekent in de praktijk dat men van het gewone onderwijs solidariteit gaat vragen met het buitengewoon onderwijs. Op korte termijn zal het gewone onderwijs die solidariteit nog wel opbrengen, maar ik vrees dat het die solidariteit vroeg of laat zal opgeven, aangezien ook het gewone onderwijs steeds meer onder druk komt. Het resultaat zou zijn dat die CODO's, die vandaag werkzaam zijn in het buitengewoon onderwijs en daar bepaalde projecten dragen, zullen worden weggenomen. Dan kunnen we een kruis maken over die projecten, die vandaag zeer goede resultaten kunnen voorleggen, maar dat zou onaanvaardbaar zijn.

Daarom sluit ik me aan bij deze vragen. Kan er geen oplossing worden gevonden voor dit probleem, waarbij er toch enige garantie zou bestaan dat de CODO's die vandaag werkzaam zijn in het buitengewoon onderwijs daar behouden kunnen blijven, zodat de vandaag bestaande projecten en de expertise die daar werd opgebouwd bestendig kunnen blijven?

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik treed de bezorgdheid van mijn collega's bij. Het dossier ligt heel gevoelig. De heer Van Dijck vraagt in hoeveel Vlaamse scholen met anti-classes wordt gewerkt. Ik zou graag weten hoeveel CODO's er zijn in Vlaanderen en hoe ze zijn verdeeld over de scholen en netten. Ik wil de zaak graag in kaart brengen en weten wat de voorgeschiedenis ervan is. Hoe is de verhouding in de tijd ontstaan? De verspreiding is immers niet gelijk en de verhouding is scheefgetrokken.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het is inderdaad zo dat tal van scholen voor buitengewoon onderwijs de jongste jaren zijn gestart met een specifieke anti-werking.

Het departement Onderwijs kan hiervan echter geen lijsten bijhouden, omdat leerlingen met autismespectrumstoornissen niet als een aparte groep worden gecatalogeerd. Ofwel lopen deze kinderen school in het gewoon onderwijs, al dan niet met GON-ondersteuning, ofwel volgen ze onderwijs in het buitengewoon onderwijs. Ook in dat laatste geval zijn deze leerlingen niet traceerbaar, want voor de overheid bestaan er alleen scholen die types en opleidingsvormen aanbieden.

Vanderpoorten

Over deelwerkingen of gespecialiseerde werkingen bestaat er geen communicatie tussen scholen en overheid. We kennen natuurlijk wel een aantal concrete gevallen, maar van een opvolging aan de hand van lijsten is geen sprake. Dit verklaart ook waarom er evenmin lijsten bestaan van leerlingen met ADHD, met dyslexie of met dyscalculie, noch van de scholen waar deze leerlingen terecht zouden kunnen. Wel worden aan een aantal scholen afwijkingen voor anti-werking toegekend. Die scholen zijn natuurlijk wel gekend.

De inspectie heeft geen specifieke algemene anti-doorlichting gedaan. Wel wordt uiteraard de anti-werking van de scholen mee opgenomen in elke schooldoorlichting. De beoordeling van de anti-werking is even genuanceerd als die van de totale werking van de scholen voor buitengewoon onderwijs. Aan de verslagen merken we dat er heel goede en minder goede voorbeelden van anti-werking zijn. De beoordeling hangt samen met de algemene doorlichting. In de Onderwijsspiegel 1999-2000 stelt de onderwijsinspectie dat de omkadering van scholen voor type 6 en 7 voldoende is, behalve voor de specifieke groepen zoals doofblinde kinderen en kinderen met een andere meervoudige zware handicap. Spijtig genoeg zijn er zo nogal wat. Het is niet helemaal duidelijk of de onderwijsinspectie onder deze laatste groepen ook de anti-werking verstaat.

Binnen het basis- en het secundair onderwijs werken er niet-administratieve CODO's. Een aantal ervan werken rond autisme. Deze projecten zijn in feite projecten van zorgcoördinatie. In het kader van transparantie en vereenvoudiging wordt de loonkost voor deze CODO's integraal geheroriënteerd naar zorgcoördinatie. Het gaat om een totaal bedrag van 3,098 miljoen euro. Om de werking van dergelijke projecten te blijven behouden is er in de nieuwe regelgeving omtrent het onderwijslandschap basisonderwijs voorzien dat: '... een scholengemeenschap het initiatief kan nemen om aan de schoolbesturen de overdracht van punten naar andere scholengemeenschappen voor te leggen teneinde speciale projecten in verband met zorg mogelijk te maken. Deze overdrachten zijn enkel mogelijk naar scholengemeenschappen die binnen dezelfde zone/zones of aangrenzende zone/zones liggen'.

In de omzendbrief wordt als voorbeeld van een dergelijk project autisme uitdrukkelijk vermeld. Dat is de huidige stand van zaken. Het probleem met anti-werking is breder en vraagt volgens mij

een meer structurele en fundamentele oplossing. We werken daaraan. Een aantal mogelijkheden worden uitgeschreven, los van het huidige decreet basisonderwijs. Ik zal u daar in de nabije toekomst graag meer over vertellen.

Gegevens over de verdeling van het aantal personeelsleden over de verschillende netten zal ik laten ronddelen.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik ken niet alle cijfers van buiten, maar ik dacht dat er 64 of 68 CODO's zijn voor het gemeenschapsonderwijs. Uw kabinetschef weet dat maar al te goed, maar het is misschien minder opportuun om de cijfers hier te noemen. Er zijn er een 8-tal in het vrij onderwijs en evenveel in het gemeentelijk of gesubsidieerd onderwijs. Misschien kan uw kabinetschef ook eens de ontstaansgeschiedenis van de CODO's schetsen..

Minister Marleen Vanderpoorten : Er zijn twee soorten CODO's. De verhouding die u noemt, klopt voor de ene groep, bij de andere groep is de verhouding omgekeerd. Als u het er dan toch over wilt hebben, laat er ons dan alle cijfers bij nemen.

Ik zie aan uw non-verbale reactie dat u er niet veel van gelooft.

De heer Luc Martens : Toch wel, ik geloof u altijd.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mevrouw de minister, ik wil nog even terugkomen tot de essentie van de vraag. Ik heb vernomen dat u bekommerd bent om het behoud van de opgebouwde kennis, want u erkent dat er nood aan is. Dienaangaande had ik bedenkingen over de timing. U zegt aandacht te blijven hebben en initiatieven te zullen nemen. Ik wil er sterk op aandringen dat dit overlappend gebeurt met het afbouwen van het andere.

We zitten vaak in een spanningsveld tussen de autonomie die we geven aan de scholen en het dirigisme vanuit Brussel. In dezen moeten we op onze hoede zijn opdat de groep van de allerzwaksten, en in dit geval de allerkleinste groep in die grote scholengemeenschappen, goed wordt opgevangen, terwijl er ook andere noden zijn. Het zou wel eens kunnen dat men kiest voor de massa en niet voor het detail. Hier moeten we aandacht voor blijven hebben.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik ben het daar helemaal mee eens. U hebt zelf aangegeven hoe moeilijk het is om een goed evenwicht te vinden tussen het uittekenen van een kader door de overheid en dat ter plaatse invullen. Het probleem van de anti-werking los je niet ten gronde op door alles te laten bestaan zoals het is. We zullen in de komende weken proberen te zoeken naar een oplossing ten gronde van dit probleem.

De heer Kris Van Dijck : U spreekt toch over weken, mag ik aannemen ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Ja, ik zit daar met mijn diensten over rond de tafel.

De voorzitter : Ik wil eraan toevoegen dat dit gevoelig ligt in het buitengewoon onderwijs omdat we daar altijd hebben gewerkt met gekleurd geld en we bleven af van bepaalde projecten, subsidies, enzovoort. Dat gaat in tegen de cultuur zoals we die gewoon zijn. Daarom slaat men een beetje in paniek.

Minister Marleen Vanderpoorten : Als men dat op het terrein zo belangrijk vindt, kan men nog heel

veel doen, maar dan komen we weer bij de spanning tussen regelgeving en autonomie. (*Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : De overheid moet vooral stimulerend optreden. Een regelgeving voor die problematiek, die je lineair en uniform kan toepassen, is onmogelijk. Men moet een beleidslijn voor autisme uitwerken en dat beleid moet worden gevoerd in het gewoon en buitengewoon onderwijs, het basisonderwijs en het secundair onderwijs, waar de problemen soms zeer schrijnend zijn. Er zijn vaak individueel verschillende benaderingen nodig. Daarom moet men een beleidslijn uittekenen waar stimuli in zitten opdat scholen verantwoordelijkheden kunnen opnemen op maat van die beperkte groep waarmee ze te maken krijgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.38 uur.*
